

Fuglekikkeren i Juvre

HAN HAVDE HELE udstyret med. Jeg kunne se i hvert fald to kameraer hænge fra hans hals. Han satte sig på den eneste bæk ved grusvejen. Han ville øjensynligt lige pudse linserne. Det ene kamera var faktisk ikke et kamera, men en kikkert. Begge apparater så dyre ud. På kameraet strittede en lang telelinse markant.

Fuglekikker var konklusionen. Ornitolog måske. Fuglespotter??? Bird spotting??? *Kært barn...* og så videre. Hvorfor siger man egentlig det? *Kært barn!* Mange navne giver et kært barn. VRØVL!

Han behandlede nok linserne imod dug, der stod tydelig morgendis over engene. Solen i sydøst var lige dukket op over horisonten og lod indtil videre disen hænge over græsmarker og klæg. Det gullige lys malede buske og træer violette henimod mig. Jeg er godt nok farveblind, men kender til farvecirklen. Gul og violet er komplementærfarver.

Han havde det rigtige tøj på til at være fuglekikker. Ingen tvivl om det, selvfølgelig var han fuglekikker.

Jeg stod ud af bilen, tog min pakkede vandrerugsæk og kamerataske over skulderen og tog retning nordpå langs diget ud til øvelsesterrænet. Vi hilste kort. Jeg vendte mig om et par gange for at se, om fuglekikkeren havde forladt

bænken. Jeg *kunne* jo have spurgt, om det var fugle, han var ude efter.

Selv var jeg ude efter noget andet. Jeg var nået frem til kontroltårnet, hvor jeg satte mig for at overvære dagens skydning. Det var rygtedes, at en håndfuld F-16'er ville komme forbi og smadre flere forskellige mål. Sikkert en frygtelig larm, men jeg havde ørepropper med. Om få år ville larmen blive flere decibel kraftigere, da det til den tid ville være F-35, som ødelægger idyllen.

Først over et år med Corona, så en fremtid med F-35. Det første F-35 skulle ankomme først i april.

Jeg tog termoflasken frem og skænkede mig en kop kaffe, stærk og varm. Min lommelærkes indhold ville jeg vente lidt med. I det mindste indtil de første fly kunne høres. Kuglerne var hejst, og det hvide lys blinkede. Jeg kunne skimte et par af attrapperne, kampvogne, stå og se udfordrende ud. Om en time eller to skulle de så forestille at være ukampdygtige kampvogne. Hele ugen og næste uge med... Hvor meget kan man ødelægge på to uger? Var der nye attrapper hver dag? Eller fordelte man det i kvoter? Tre fuldtræffere pr. fly?

Dagens mission gjaldt larmen og militærets holdning til vadehavet. Jeg ville optage en video og lægge den ind på min Facebook-side sammen med harmfuld voxpop optaget øen rundt. Jeg tog kameraet frem fra kameratasken, tjekkede det hele og satte det på stativet. Det var klart. Jeg tømte kruset og stillede termoflasken tilbage i rygsækken.

Jeg mærkede spændingen i kinder og nakke og så op mod tårnet. Måske var det lidt provokerende at sætte mig lige her.

De kom efter en lille time. Tre F-16'ere. De første to overflyvninger med to minutters interval udløstes ingen skud – måske for at fotografere området. Jeg nåede at tjekke larmerne med min dB-måler. 106 dB ved første overflyvning, 110 ved næste – mere end en fordobling af lydstyrken, men stadigvæk under den 'farlige' grænse. Man ville nemt kunne høre en person, der råbte til en på et par meters afstand. På trods af det 'ufarlige' støjniveau, satte jeg ørepropperne i. Jeg indstillede kameraet på videooptagelse.

Der gik to minutter igen, før det første fly lagde an til skydning. Denne gang var indflyvningen væsentlig lavere jorden og lydtrykket kraftigere, 120 dB viste måleren. Der udløstes en serie skud med de monterede maskinkanoner. Jeg kunne ikke helt se, hvad og hvor de ramte. Det måtte være en slags skydeskiver. Lyden fra kanonerne var ikke sådan lige til at vurdere – ikke med måleren i hvert fald. Efter salverne tog flyene kurs skråt op ud over havet. Da de vendte hjem, var det i en V-formation, og salverne skete nu samtidig. Nu kunne jeg skimte de nærmeste nedslag, da det nærmeste fly var tættere på. Igen viste måleren ikke ekstra udslag. Jeg slukkede optagelsen og satte nyt kort i kameraet. En lille dram var tiltrængt – min puls var steget betragteligt. Et par dulmende slurke senere var kameraet

og jeg klar til næste skud. Jeg havde på fornemmelse, at der nu ville være en anelse mere tryk på. Da det første fly hørtes, tændte jeg for optagelsen igen. Den næste indflyvning var mere lodret og kom ude fra havet. Kun et par hundrede meter inden for skydeområdet kastedes en af de laserstyrede bomber. Kaskader af jord løftedes i luften og gråsort røg bar i min retning. Et sekund efter kom lyden fra eksplosionen, og nu reagerede dB-måleren. Lydtrykket rundede 120 dB. Altså det samme som flyene. Næste nedslag som smadrede en kampvognsattrap viste det samme.

Øvelsen sluttede af med de tre fly på linje i et elegant dyk i retning mod tårnet og stejl opstigning i en vifte. De to fortsatte ind mod fastlandet – Skærbæk, Toftlund, den vej – det tredje ud over havet og som det så ud, nordpå. Måske mod Oksbøl...

Jeg følte med ét en slags svirp mod mit højre øre. Jeg førte hånden om og fik blod på fingrene. Ikke meget, men i og med det også smertede, blev jeg forskrækket. Jeg så mig om, men kunne ikke se hvor skuddet kom fra – for et skud var det utvivlsomt. Det måtte været affyret ovre fra den bagerste del af skydeområdet, der vendte ned mod Juvre. Jeg dukkede mig, lagde mig helt ned i græsset på diget og kravlede ned, fik det hele med. Der var vel en halv kilometer hen til bilen.

En riffel når langt, heldigvis var diget i vejen for skytten. Jeg løb, som gjaldt det liv og død – hvad det måske gjorde. Jeg hørte nogen kalde bagfra. "Hallo," lød det som. Måske manden i kontroltårnet. Jeg vendte mig kort om, løb med siden til og så to mænd stå neden for tårnet. De vinkede til mig, som om de ville have mig tilbage derhen. Jeg fortsatte, til jeg nåede bilen. Der var ikke andre. Jeg satte mig ind, smed kikkerten om på bagsædet og startede. I det fjerne så jeg de to militærfolk fra tårnet stå oppe på diget med to kikkerter rettet mod syd.

Jeg bakkede og satte i fremadgear, speedede op mere end normalt og havde svært ved at holde den midt på vejen, som er bedst på det stykke indtil efter Juvre. Pulsen var stadig høj, og jeg havde en jagende hovedpine og mit syn flimrede. Solen skar. Jeg blinkede med øjnene for at se klarere og tog solbriller på. De var kolde, det duggede, både på briller og forrude, så jeg satte farten lidt ned, skruede op for blæseren, på maks.

Jeg var nødt til at åbne sideruden for at følge vejen. Ved tanken lige før krydset gjorde jeg holdt, steg ud og gjorde alle ruder fri for dug, med motoren i gang. Der kom tre biler fra Juvre-retningen imens. Jeg fulgte dem og prøvede at se ind, men de havde alle tre problemer med dug – ligesom jeg. Ingen af dem lod dog til at ænse mig. Tanken, Statoil ubemandet, gik vel ikke for godt, den var 'skrumpet' til almindelig tankstatus. Tidligere havde der været kiosk ovenikøbet med medicinudlevering fra Skærbæk

apotek. Og værksted. Den anden lidt større skråt over for på den anden side af krydset lod til at gå væsentlig bedre. Der var også vaskehal.

Jeg satte mig ind uden at have tanket op. Solen havde gemt sig bag mørke skyer, så ud som optræk til en slags nedbør, sandsynligvis sne. Temperaturen havde sænket sig en del. Bilen viste to grader. Hvor kom nu lige vinden fra?